

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Nadácia
F. A. Hayeka

Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania
(s dôrazom na využitie strategického plánovania)
pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov
a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy

Záverečná správa

Trávnica

Obsah

Úvodná informácia	3
Realizované výstupy počas projektu	4
Odporúčania	7

Úvodná informácia

Záverečná správa sa realizuje ako posledný z výstupov projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“).

Cieľom projektu bolo prostredníctvom programových štruktúr formulovaných v pilotných subjektoch úspešne implementovať programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej územnej samospráve pre návrhy rozpočtov na roky 2009 – 2011. Výber pilotných subjektov samospráv podliehal kritériu rôznej veľkosti zapojených subjektov a kritériu geografickej polohy v rámci územia SR tak, aby boli výstupy projektu dostupné pre ďalšie subjekty miestnej a regionálnej územnej samosprávy. Počet pilotných subjektov zapojených do projektu predstavuje spolu v 30 subjektov samosprávy, pričom ich rozloženie je opísané v nasledujúcej tabuľke:

Subjekt samosprávy	Počet
VÚC	3
Krajské mesto	3
Okresné mesto	13
Obec	11
Spolu	30

Jednou z obcí, ktoré sa zapojili do projektu, je aj **obec Trávnica**.

Cieľom Záverečnej správy je prezentovať:

- informácie o **pokroku** v porovnaní s údajmi obsiahnutými vo vstupnej správe;
- informácie o jednotlivých **realizovaných výstupoch** počas trvania projektu na každom jednom pilotnom subjekte územnej samosprávy;
- odporúčania** pre individuálne subjekty územnej samosprávy z hľadiska ďalšej implementácie programového rozpočtovania.

Realizované výstupy počas projektu

Súčasťou prípravnej fázy bolo vypracovanie **Vstupnej správy pre obec Trávnica** ktorá identifikovala stav subjektu pred vstupom do projektu

- V otázke Existencia regulačného rámca:

	Áno	nie
Existencia regulačného rámca rozpočtového procesu		x
Existencia rozpočtového harmonogramu		x

- V otázke Strategického rozmeru v rozpočtovom procese:

	Áno	nie	Čiastočne
Existencia strategických dokumentov	x		
Existencia vízie	x		
Využitelnosť vízie pre projekt	x		
Existencia zámerov			x
Využitelnosť zámerov pre projekt			x
Existencia cieľov	x		
Využitelnosť cieľov pre projekt			x
Existencia merateľných ukazovateľov		x	
Využitelnosť merateľných ukazovateľov pre projekt		x	

- V otázke Rozpočtového procesu a zodpovednosti:

	Áno	nie	častočne
Existencia zámerov, cieľov, ukazovateľov v rozpočte		X	
Uplatňovanie strategického rámca v rozpočtovom procese	x		
Existencia jasných úloh v rozpočtovom procese	X		
Existencia jasných zodpovedností v rozpočtovom procese	X		
Existencia jasných termínov v rozpočtovom procese		x	
Existencia monitorovania rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného			X
Existencia hodnotenia rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného			x

Súčasťou projektu bolo aj vypracovanie **školiacich materiálov**, ktoré boli využívané v rámci procesu vzdelávania zamestnancov samosprávy. Ide o tieto dokumenty:

- **Vzorové príklady programových štruktúr**
- **Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania**
- **Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry**
- **Metodika tvorby strategického plánu**

Ťažisko projektu bolo zamerané na **vzdelávanie (školenia, workshopy)** zamestnancov samosprávy, tvorbu **cvičného programového rozpočtu na rok 2008** a **konzultácie** vedúce k vypracovaniu pilotného **programového rozpočtu 2009-2011**. Súčasťou konzultácií bola aj téma **štandardizácie** rozpočtového procesu. Sumarizáciu výstupov projektov prezentuje tabuľka:

Výstup	Realizovaný		
	Áno	Nie	Častočne
Vstupná správa pre obec Trávnica	x		
Školiace materiály pre obec Trávnica	x		
Školenia a workshopy pre obec Trávnica	x		
Školenia a workshopy pre iné subjekty (mikroregión združenie obcí Thermal)	x		
Programový rozpočet na rok 2008 pre obec Trávnica	x		
Pilotný programový rozpočet 2009-2011 pre obec Trávnica	x		
Konzultácie pre obec Trávnica	x		

Ilustrácia programovej štruktúry na úrovni programov s finančnými alokáciami výdavkov:

PROGRAMOVY ROZPOČET obce TRÁVNICA na rok 2009		
Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola	Rozpočet programu (v tis. Sk)	3 633,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	120,59
Program 2: Propagácia a marketing	Rozpočet programu (v tis. Sk)	63,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	2,09
Program 3: Služby občanom	Rozpočet programu (v tis. Sk)	334,50
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	11,10
Program 4: Bezpečnosť	Rozpočet programu (v tis. Sk)	32,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	1,06
Program 5: Odpadové hospodárstvo	Rozpočet programu (v tis. Sk)	476,40
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	15,81
Program 6: Komunikácie	Rozpočet programu (v tis. Sk)	60,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	1,99
Program 7: Vzdelávanie	Rozpočet programu (v tis. Sk)	7 109,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	235,97
Program 8.: Šport	Rozpočet programu (v tis. Sk)	228,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	7,56
Program 9: Kultúra	Rozpočet programu (v tis. Sk)	223,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	7,40
Program 10: Prostredie pre život	Rozpočet programu (v tis. Sk)	638,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	21,18
Program 13.: Bývanie	Rozpočet programu (v tis. Sk)	2 189,00
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	72,66
Program 13.: Sociálne služby	Rozpočet programu (v tis. Sk)	444,10
	Rozpočet programu (v tis.EUR)	14,74
Celkové výdavky	v tis. Sk	15 430,00
	v tis.EUR	512,15

Programová štruktúra rozpočtu obce Trávnica:

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
  - Podprogram 1.1.: Manažment
  - Podprogram 1.2.: Činnosť orgánov obce
  - Podprogram 1.3.: Riadenie a evidencia majetku
  - Podprogram 1.4.: Plánovanie
  - Podprogram 1.5.: Finančné riadenie
    - Prvok 1.5.1. Dane a poplatky
    - Prvok 1.5.2.: Rozpočet a účtovníctvo
  - Podprogram 1.6.: Kontrola
  - Podprogram 1.7.: Členstvo v stavovských a záujmových organizáciách
- Program 2: Propagácia a marketing
- Program 3: Služby občanom
  - Podprogram 3.1.: Obecné evidencie
  - Podprogram 3.2.: Matrika a overovanie
  - Podprogram 3.3.: Obecné spoločenstvo
  - Podprogram 3.4.: Zdravotné stredisko
  - Podprogram 3.5.: Obecný rozhlas
  - Podprogram 3.6.: Cintorínske a pohrebné služby
- Program 4.: Bezpečnosť
  - Podprogram 4.1.: Ochrana pred požiarmi
  - Podprogram 4.2.: Civilná ochrana
- Program 5.: Odpadové hospodárstvo
  - Podprogram 5.1.: Netriedený odpad obce
    - Prvok 5.1.1. Vývoz odpadu
    - Prvok 5.1.2.: Uloženie odpadu
  - Podprogram 5.2.: Nakladanie s tekutým odpadom
- Program 6.: Miestne komunikácie
  - Podprogram 6.1: Cesty
  - Podprogram 6.2: Chodníky
- Program 7: Vzdelávanie
  - Podprogram 7.1: Materská škola
  - Podprogram 7.2.: Základná školy
  - Podprogram 7.3.: Školská jedáleň
  - Podprogram 7.4.: Školský klub detí
  - Podprogram 7.5.: Mobilita žiakov
- Program 8.: Šport.
  - Podprogram 8.1: Podpora športu
  - Podprogram 8.2.: Tenisový kurt
- Program 9.: Kultúra
  - Podprogram 9.1: Kultúrna sála
  - Podprogram 9.2.: Podpora združení občanov
- Program 10.: Prostredie pre život
  - Podprogram 10..1.: Verejné osvetlenie
  - Podprogram 10.2.: Verejná zeleň
  - Podprogram 10.3.: Verejné priestranstvá
- Program 11: Bývanie
- Program 12: Sociálne služby
  - Podprogram 12.1: Starostlivosť o seniorov
    - Prvok 12.1.1: Opatrovateľská služba
    - Prvok 12.1.2: Stravovanie dôchodcov
    - Prvok 12.1.3: Klub dôchodcov
  - Podprogram 12.2: Jednorazové dávky
  - Podprogram 12.3: Aktivačné práce
  - Podprogram 12.4.: Dotácie na podporu vzdelania

Odporúčania

- Implementácia programového rozpočtovania v obci Trávnica prebehla úspešne - programový rozpočet 2009-2011 bol schválený v súlade s rozpočtovým harmonogramom obce.
- Formulovanie zámerov a cieľov bolo realizované v úzkej súčinnosti so starostom obce, pre ktorého strategické dokumenty predstavujú štandardný nástroj vizualizácie budúcnosti. Z tohto dôvodu je pre zmysluplný programový rozpočet nevyhnutnosťou dobre zostavený a informačne kvalitný strategický dokument (PHSR). V prípade obce Trávnica to platí.
- Programová štruktúra programového rozpočtu obce pri dodržaní logického rámca je rozsiahla a finančné alokácie v niektorých prípadoch veľmi malé, čo zvädza k spájaniu jednotlivých alokácií aj za cenu porušovania logickej čistoty a transparentnosti programovej štruktúry a tým aj celého programového rozpočtu
- Efektívne využitie programového rozpočtu v podmienkach malých a mikroobcí je tak limitované predovšetkým „osvieteným“ vodcom obce, ktorý musí vnútorne chápať prínosy programového rozpočtovania v podobe identifikovania oblastí s potenciálom úspor a hľadania efektívnejších riešení aj na úkor pohodlného zabehnutého stereotypu „obecného zvykového manažmentu“
- Na príklade administratívy obecného úradu obce Trávnica je vhodné odporúčať zvýšenú mieru trpezlivosti pri transformácii tradičného rozpočtovania na programové, nakoľko to predstavuje pre mikro-obce náročnú zmenu. Predovšetkým v prípade malých obcí s minimom pracovníkov, nevyhnutnosťou vysokej vzájomnej zastupiteľnosti a kompetenčného mixu, vnímaním obecného úradu (zo strany občana) ako centra prvého kontaktu na všetky jeho problémy (ďaleko za limitom zákonných povinností samosprávy), je nutné predpokladať potrebu viacnásobných prípadných zmien - predovšetkým z dôvodov subjektívnej absencie skúseností s manažérskym formulovaním a plánovaním, objektívneho nedostatku času popri každodennej operatívnej činnosti a objektívnych dôvodov objavenia/použitia lepšieho ukazovateľa (postupným vývojom, alebo „odkukaním od inej samosprávy).